

Lotte kok gefotografeerd met enkelen van haar 'studenten' en collega's. Onder andere studenten Ömer Ucar en Edward Hermans, respectievelijk links- en rechtsachter in beeld, die als hulpkracht in de bieb werken. Links vooraan Guus Colbers, lees- mediaconsulent die vers uit de collegebanken is, en rechtsvoor Kim Vercoulen, community librarian voor de jeugd.

Lotte Kok, community librarian bij de Bibliotheek Venlo 'Ik weet wat er onder jongeren speelt, want ik was zelf kort geleden nog student'

Op het eerste gehoor doet het even denken aan een robot in een computerspel: de librarian. Letterlijk vertaald is dit: de bibliothecaris. Maar dan wél eentje 'nieuwe stijl' die doet aan informatieoverdracht (van oudsher een belangrijke rol van de bibliotheek) door trefzeker in te spelen op de behoeftes, vragen en wensen vanuit de 'community'. De lokale gemeenschap wel te verstaan. Lotte Kok, sinds november 2019 in dienst bij de Bibliotheek Venlo als community librarian, heeft de kunst van het aftasten en inspelen in de vingers. Van de acties die hieruit voortkomen, geeft ze met plezier concrete voorbeelden.

TEKST: LINDA VAN PELT • FOTO'S (INCLUSIEF COVER): ASTRID ROOX

'Slechte bibliotheken construeren collecties, goede bibliotheken investeren in service, en uitstekende bibliotheken bouwen netwerken met de lokale gemeenschap.' Een quote van David Lankes (*professor aan de University of South Carolina, School of Library & Information Science, Columbia, VS*), door veel vakgenoten gezien als een van de grote denkers over de toekomst van de bibliotheek en daarmee mede de geestelijk vader van de *community librarian*. Evengoed koestert Lotte Kok nog warme herinneringen aan de traditionele bibliotheek van haar jeugdijaren in Den Helder, waar

ze aan de hand van haar moeder al vaak binnenstapte. 'Als mijn ouders alles hadden moeten kopen wat ik wilde lezen, was dat een grote investering geweest', filosofeert ze even over de tijd toen. Dat het lezen haar met de spreekwoordelijke papepel is ingegoten, ligt voor de hand met ouders die een van de voormalige kinderslaapkamers hebben ingericht als inloopkast ... voor boeken! 'Met internationale literatuur, vooral in het Duits, want dat hebben ze beiden gestudeerd.'

Tijdens de ‘verplichte leeslijstjaren’ op de middelbare school heeft Lotte niet afgehaakt. ‘Ik wilde niet sjoemelen met iets wat zo leuk is, dus ik las alles.’

Van droomstad naar droombaan

Een studie Nederlands (in Nijmegen, de stad die zij graag wilde leren kennen) bleek gaandeweg niet helemaal de juiste route. Al eerder dacht Lotte over cultuurwetenschappen, maar de angst voor weinig beroepsmogelijkheden door juist zo’n brede studie deed haar aarzelen. Later werd dit toch haar definitieve studierichting. ‘Uiteindelijk gaat het erom: waar ligt je passie? Wat vind je echt leuk? Dan komt het “vanzelf” goed.’ Een voorspelling die waarheid werd, want met een bachelor cultuurwetenschappen en een master literatuurwetenschap op zak solliciteerde ze in het najaar van 2019 op de vacature voor een *community librarian* bij de Bibliotheek in Venlo. En met succes!

‘In september heb ik gereageerd en twee maanden later kon ik beginnen. Ik was blij verrast, want ik had niet verwacht dat ik zo snel een baan zou vinden.’ Eerlijk gezegd was het niet eens Lottes bedoeling om zo snel met het échte (werkende) leven te beginnen. ‘Ik had na mijn studie wilde plannen, bijvoorbeeld een halfjaar in Berlijn wonen, de stad waar ik vaak ben geweest en die mijn hart heeft gestolen. Ondertussen checkte ik wel regelmatig de website culturelevacatures.nl. Pas toen de vacature in Venlo voorbijkwam, stond alles in een ander perspectief. Van alle kunstrichtingen die tijdens mijn studie cultuurwetenschappen aan de orde kwamen – muziek, film, beeldende kunst, theater – sprak literatuur me het meeste aan. Mede daardoor was deze optie in een bibliotheek het functieprofiel waarvan ik een “spark” kreeg. En dan de variatie in de baan: 50% in de frontoffice en 50% vrijheid en verantwoordelijkheid om programma’s te bedenken, liefst in samenwerking met de doelgroep: studenten van 16 tot 26.’

Zo jong als je je voelt

Gelijk met Lotte begonnen nog twee *community librarians* bij de Bibliotheek in Venlo. ‘Ook nieuwe collega’s; één met de focus op techniek, en de ander gericht op lezen en literatuur. Behalve aan hen had ik ook steun aan de collega’s die al veel langer binnen de organisatie werkten.’

Haar eigen gevoel in die beginperiode omschrijft ze als eng én spannend. ‘Wel op de goede manier. Het leek mij een mooie uitdaging om deze voor mij nog onbekende wereld te leren kennen, want ook in Venlo was ik nog niet thuis.’

Om zo snel mogelijk de vleugels uit te slaan naar partners in de stad, en contact te leggen met (jonge) mensen, organiseerde Lotte (in samenwerking met POI Cubiss) een onderzoek in de vorm van een enquête met vragen als: ben je tevreden over de dienstverlening van de bibliotheek? Wil je blijven meedenken, en zo ja, hoe? ‘Hierna volgden diverse brainstormsessies om over bepaalde thema’s verder te praten. Bovendien was de enquête de basis voor een actuele mailinglist van geïnteresseerde studenten in de leeftijdscategorie 16-26.’

Is het een must om qua leeftijd zelf nog zo dicht bij de jonge *community* van studenten te staan?

‘Je bent zo jong als je je voelt’, reageert Lotte direct. Om er vervolgens, ietsje langzamer, op te laten volgen: ‘Ik weet wat er speelt, want ik was zelf kort geleden nog student.’

Daardoor was ze direct te porren voor een idee, gelanceerd door twee studenten die in de bibliotheek meedraaien in de opruimploeg: een heuse podcast door de Bibliotheek Venlo: Biebcast.

Een eigen bibliotheekgeluid

‘Voor PLEK3 (*initiatief voor basisschooljeugd, eind 2020 stond hierover een artikel in Bibliotheekblad – red.*) hadden we professionele apparatuur aangeschaft, en ik had zelf ook al eens het idee voor een podcast.’

De eerste aflevering – in oktober 2020 – betrof een actueel thema waarmee vooral ook veel jonge mensen in ‘coronatijden’ kampen: eenzaamheid. Ook het tweede thema – gelijkheid tussen mannen en vrouwen – is iets wat volgens Lotte erg speelt onder jonge mensen.

‘En rond de verkiezingen organiseerden we debatten met zeven jongeren tussen de 17 en 27 jaar van diverse politieke kleur over thema’s als corona, EU, migratie, woningmarkt en onderwijs’, vertelt Lotte, die hierbij als gespreksleider fungeerde. De Biebcast is een van de initiatieven waarop ze trots is. ‘Met inachtneming van alle veiligheidsvoorschriften in verband met corona is het ons gelukt levendige livediscussies tot stand te brengen. En afgaande op de reacties is er veel naar geluisterd.’

Fangirl

De start van een leesclub, waarbij voor de aftrap (in maart) een Young Adult schrijver werd uitgenodigd, en een lezing door voormalig tv-presentator Dennis Storm over minimalisme zijn twee andere initiatieven waarvan Lotte de aanjager is.

‘Er zijn in Venlo diverse mbo- en hbo-studies, en ook de universiteit van Maastricht heeft hier een dependance. Venlo positioneert zich graag als studentenstad. De Bibliotheek Venlo speelt hierop in door activiteiten te organiseren die studenten aanspreken, uiteraard passend binnen de visie, missie en kernfuncties van de bibliotheek. De focusgroep vroeg om aandacht voor lichamelijke gezondheid, dus daar gaan we in de toekomst vast iets mee doen. In Stek, het restaurant in de Bibliotheek Venlo, willen we sowieso ontmoetingsavonden organiseren. Verder hebben we tachtig werk- en studeerplekken waarvan ook studenten graag gebruikmaken. Alleen nu kan het even niet.’

In de uren dat ze in de frontoffice werkt, geeft Lotte met plezier leesadvies. ‘Ik heb, denk ik, een bovengemiddelde kennis van literatuur.’ Met haar favoriete schrijver, David Mitchell, stond ze vorig jaar november oog in oog bij het International Literature Festival in Utrecht.

‘Een ervaring om nooit te vergeten. Net als de thema’s in zijn boeken: tijd en sterfelijkheid. Ik ben een échte fangirl. Maar ik adviseer ook over andere schrijvers. Vooral jongeren wil ik graag inspireren tot meer leesplezier, want helaas blijkt uit diverse onderzoeken dat dit flink is afgenomen.’